

EUrban Water
Aid Project

CRO	HUN	2016
SRB	SVK	2017

LAYMAN'S REPORT

IMPROVING CIVIL PROTECTION RESPONSE
TO FLOOD RELATED DISASTERS

WWW.EUWA2016.ORG

Financed by the European
Commission's Humanitarian Aid
and Civil Protection department

Bevezetés

Bevezetés a projektbe

Az Európai Bizottság Európai Polgári Védelmi és Humanitárius Segítségnyújtási Főigazgatósága (DG ECHO) 2015-ben megelőzési és felkészülési projektekre kiírt pályázatára Magyarország, Szlovákia, Horvátország és Szerbia nyújtott be támogatási kérelmet az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság projektvezetésével. Mivel mind a négy ország ki van téve az árvízi veszélynek, és az elmúlt években ezekben az országokban az árvizek súlyos pusztítást végeztek, a közös megelőzési és felkészülési projekt témájául - nem meglepő módon - az árvizeket választották.

A támogatási megállapodás szerint a négy ország öt Projekt Partnere Munkaműhelyeket és Értekezleteket szervezett, amelyeken nagyszabású, Teljes Körű Terepgyakorlatot (Full Scale Exercise, FSE) készítettek elő. Ennek során szimulálták a közös beavatkozást a forgatókönyv szerint áradó Tiszán, és azonnali, többnemzeti, több egységet átfogó (multi-moduláris) segítségre van szükség.

Projekt Partnerek

A magyarországi **Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF)** az EUrban Water Aid árvízvédelmi projekt fő kedvezményezettje, projektvezetője. Az OKF fő célja, hogy hatóságként megszervezze a katasztrófavédelmet, mentési műveleteket hajtson végre polgári katasztrófa-helyzetek esetén, megszervezze és irányítsa a védekezést, elhárítsa a katasztrófák negatív következményeit, valamint gondoskodjon az újjáépítésről és a helyreállításról. Magyarország Nehéz Kategóriájú Városi Kutató- és Mentőcsapata (H-USAR), a HUNOR mentőszervezet is az OKF irányítása alá tartozik.

A **Fővárosi Vízművek Zrt. (FV)** már a kezdetektől részt vett a Támogatási Kérelem összeállításában és a projekt előkészítésében. A 149 éves FV régi kapcsolatokat ápol az OKF-fel, mivel Magyarországon ez a vállalat felel a vészhelyzeti vízellátásért, és jelentős tapasztalattal rendelkezik a nemzetközi humanitárius segítségnyújtási missziók terén is a Hungarian Water Aid Unit (HWAU) mobil víztisztító egység révén, amely az Európai Polgárvédelmi Koordinációs és Értékelési Csoport (EUCP) védelmi mechanizmusa által regisztrált Víztisztító Egység (WP).

A **Szlovák Köztársaság Tűzvédelmi és Mentőszolgálat (FRS)** felel a szlovákiai tűzoltóegységek irányításáért és megszervezéséért. Őket riasztják tűz esetén, természeti katasztrófák és egyéb vészhelyzetek esetén ők végzik a mentési munkálatokat, és ők felelnek Szlovákia regisztrált Nagyteljesítményű Vízszivattyú Berendezéséért (HCP), a Víztisztító Egy-

ségért (WP) és a Közepes Kategóriájú Városi Kutató- és Mentőcsapatért (M-USAR).

A horvátországi **Nemzeti Katasztrófavédelmi Hivatal (DUZS)** az emberek, vagyoni értékek és a környezet védelmére létrehozott vezető szervezet a Horvát Köztársaságban. A DUZS egy független, szakmai és közigazgatási szervezet, amelynek feladata a tervek készítése és az operatív erők irányítása, illetve a védekezési és mentési rendszer összes résztvevője tevékenységének koordinálása.

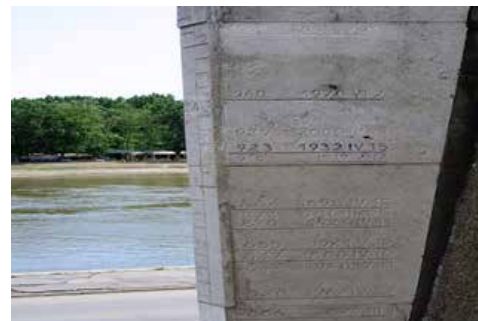

A szerbiai **Belgrádi Víz- és Csatornázási Művek (BVK)** Belgrád vízszolgáltató vállalata. Ez Szerbia legnagyobb vízszolgáltatója és egyetlen olyan szervezete, amely szükség esetén képes az ország más régiójában is segítséget nyújtani. A BVK a jogszabályoknak megfelelően segítséget nyújt a vízellátásban más önkormányzatok számára, illetve az érintett lakosságnak árvíz vagy egyéb katasztrófa helyzet esetén, amikor egy terület vízellátása károkat szenved vagy akadozik.

Preambulum

Árvizek a Tisza folyón

Az árvíz kétségtelenül a leggyakoribb környezeti veszély Közép-Európában a folyók kiterjedt ártere és az alacsonyan fekvő folyó menti területek miatt. Az árvíz egyben a régió és a világ legkölségesebb természeti katasztrófája is, a károk akár több százmilliárd euróra is rúghatnak. Előfordulhat, hogy az árvizek halálos áldozatokat követelnek, embereket kell kiköltöztetni lakóhelyükről, károkat okozhatnak a környezeti és kulturális örökségben, súlyosan veszélyeztethetik a gazdasági fejlődést, és az infrastruktúra (pl. kutak és vízrendszerek) károsítása révén alááshatják a közösség gazdasági tevékenységét. A veszély nagyon is valós. Az egyik legsúlyosabb árvíz 1879 márciusában Szegeden volt, amikor az ár a város 95%-át megsemmisítette. Szeged városát teljesen újjá kellett építeni. Az alábbi festményen a császár látható, ahogy a károkat vizsgálja az árvíz után két héttel.

Az 1879-es nagy árvíz szintje azonban két teljes méterrel alacsonyabb volt, mint a 2006-os árvízé (lásd a képet). Bár a védelmi rendszerünk jobb, folyamatosan figyelniük kell és fel kell készülni a legrosszabb esetre. A bal alsó képen a 2006-os szegedi árvíz látható, a jobb alsó képen pedig a tiszai jeges ár 2017-ben.

A Tisza folyó áradása **közös veszély Romániában, Szlovákiában, Magyarországon és Szerbiában**. A fenti országokban nemrég végzett katasztrófa kockázati értékelés eredménye szerint az árvíz az **1. számú kockázat**. A 965 km hosszú Tisza a Duna legnagyobb mellékfolyója, Ukrajnában ered, Szlovákiában mellékfolyók ömlenek bele, ezután belép Magyarország területére, majd délen a szerbiai Vajdaságban (Vojvodina) folyik a Dunába. Ezen a folyón **ötévente lehet nagy árvízre számítani**, ami a folyó mentén élő emberek tízezreit érinti. Az eddigi segítségnyújtási tapasztalatok azt mutatták, hogy hiányzik a határokon átívelő koordináció és együttműködés, illetve a követendő egységes beavatkozási eljárás.

A javítandó közös kihívások: általában az időbeni tájékoztatás hiánya az áradás szintjéről; az információcsere hiánya, különösen a megbízható kockázatértékeléshez és feltérképezéshez szükséges, térinformatikai rendszerből (GIS) származó adatok hiánya; általában az elégtelen és megbízhatatlan információ; a hiányos, nemzetek közötti korai előrejelző és riasztási rendszer; a megbízható, közös hidrológiai előrejelzési rendszer hiánya stb.

Alapok

A különböző képességek együttes alkalmazása a katasztrófa történő beavatkozás során

A klímaváltozás hatásaival súlyosbított jövőbeli katasztrófa esetén a (kitelepített vagy az otthonában ivóvízzel nem rendelkező) lakosság vízellátása egyre fontosabb lesz a közép-európai régióban, ahogy ez a világszerte bekövetkező súlyos katasztrófa helyzeteknél már ma is így van is. Az árvizek és a vízzel kapcsolatos katasztrófák általános jellemzője, hogy egyszerre érintik a lakosságot és az infrastruktúrát – különösen a vízellátó rendszert. Működőképes ivóvízhálózat hiányában az adott területen bevetett kereső- és mentőcsapatoknak saját maguknak kell gondoskodniuk az ivóvíz szükségleteikről is, ami megnöveli a logisztikai költségeket, az egység méretét és felesleges terhet ró a csapatra.

A Víztisztító Egységek (WP) – főként a nem hatósági háttérrel rendelkezők – bevetéskor komoly kihívásokkal néznek szembe, mert nem ismerik a területet és nehézkes a kapcsolatfelvétel a helyi katasztrófavédelmi központokkal.

Katasztrófa történő beavatkozás során először általában a Városi Kutató- és Mentőcsapat (USAR) egységeit vetik be, melyeket egyéb beavatkozási képességek követik, például a későbbiekben a Víztisztító Egységek (WP). A Víztisztító Egységek azonban többnyire csak a helyi lakosság ivóvízellátásáért felelnek, míg az USAR-csapatok a távolról szállított ivóvíztől függenek. Így a Víztisztító Egységek képességeket, az USAR-modulok pedig erőforrásokat pazarolnak el felesleges logisztikai munkára és kiadásokra.

Az USAR és a Víztisztító Egységeket számos esetben párhuzamosan vetették be (2010: Haiti, 2011: Japán, 2013: Fülöp-szigetek, 2014: Szerbia és Bosznia-Hercegovina), de egyik esetben sem alkalmazták együtt a két modult.

Az EUrban Water Aid 2016 projekt célja az volt, hogy a Munkaműhelyek és a Teljes Körű Terepgyakorlatok során bebizonyítsák, a különböző modulok és beavatkozó egységek együttes alkalmazásának és a helyszíni erőforrások összevonásának van létjogosultsága, és ez minden, így összekapcsolt képesség javát szolgálja.

Természetesen más modulok vagy egységek között is több kapcsolódási pont azonosítható be. A Projekt Teljes Körű Terepgyakorlatai igazolták, hogy az USAR és Víztisztító modulok (WP) mellett a Csónakkal Történő Árvízi Mentés (FRB) és a Nagyteljesítményű Vízzivattyú (HCP) egységek is jól illeszkednek a közös alkalmazás rendszerébe azzal, hogy megosztják az erőforrásokat és képességeket a többi beavatkozó erővel.

A Nagyteljesítményű Vízzivattyú (HCP) és a Víztisztító (WP) egységek együttműködésének egyik fontos tanulsága, hogy a tisztításhoz a nyersvizet messziről is tudják biztosítani, így a Víztisztító (WP) modult nem kell a nyers víz forrás közvetlen közelébe telepíteni (például az áradó folyóhoz), hanem csatlakozhat a többi beavatkozó egységhez a közös Műveleti Bázison (BoO). A nyersvíz ellátás távolról történő biztosítása akkor is alkalmazható, ha a nyersvízforrásnál nem várt veszélyes szennyeződés lép fel.

A Projekt megvalósítása I

Metodológia

A Projekt megvalósításának metodológiáját a Projekt Partnerek korábbi tapasztalatai és gyakorlata alapján dolgozták ki. A Projekttervező Csoport biztosította, hogy a Projekt során minden Projekt Partner és érintett fél megvalósítsa egyéni céljait. A Projekt Igazgatóság feladata volt, hogy egy olyan fórumot biztosítson, ahol megvitatják a Projekt Partnerek közös és egyéni céljait, valamint a fogadó nemzet résztvevőinek céljait. Az Igazgatóság a Projektvezetővel egyeztetve biztosította, hogy a partnerek céljai a terepgyakorlat tervezési és megvalósítási fázisában képviselve legyenek.

Kilenc hónap alatt három Munkaműhelyt szerveztek. A munka mindegyik Munkaműhelyben munkacsoportokban zajlott (vezetés-irányítás, műveletek, támogatás és logisztika), amelyekben a Projekt Partnerek szakemberei megosztották egymással tapasztalataikat és a Munkaműhelyek főbb témáinak eredményein dolgoztak.

A negyedik Munkaműhelyt a Teljes Körű Terepgyakorlat után tartották, melynek során a Projekt Partnerek megvitatják a Gyakorlat tapasztalatait. A negyedik Munkaműhely validáló munkaműhelyként is szolgált.

A Munkaműhelyekkel párhuzamosan Gyakorlat Tervező üléseket tartottak, hogy megtervezzék és megszervezzék a Szimulációs Terepgyakorlatot és a Teljes Körű Terepgyakorlatot.

Az EUrban Water Aid Projekt legfontosabb eredménye a Gyakorlati Kézikönyv, amely bemutatja a víztisztítás és a vészhelyzeti vízellátás városi kereső és mentő egységekkel együttműködésben szerzett legjobb gyakorlatait. A Projekt Partnerek a Gyakorlati Kézikönyvet a Teljes Körű Terepgyakorlat után állították össze a beavatkozó egységek együttműködése során szerzett eredményei alapján. A Gyakorlati Kézikönyvet a negyedik, validáló Munkaműhelyen véglegesítették és hagyták jóvá.

A Projekt megvalósítása II

Munkaműhelyek összefoglalója

Az EUWA Projekt során négy Munkaműhelyt tartottak, melyek a projekt gerincét alkották.

1. Munkaműhely

Az EU polgári védelmi moduljai közötti együttműködés alapja katasztrófa esetén

Az „EURBAN Water Aid” Projekt keretében a négy Munkaműhely közül az elsőt Budapesten, Magyarországon tartották 2016. március 7-én és 8-án Magyarország, Szlovákia, Horvátország és Szerbia, valamint az Európai Bizottság képviselőjének részvételével. A bemutatkozásokat követően az Európai Bizottság képviselője, Per-Øyvind Semb, az „EURBAN Water Aid” Projekt szakreferense szerint ez a Projekt a nagyon sikeres projektekhez (pl. „Mura 2015”) hasonlítható, és kiemelte, hogy fontos a szomszédos országok együttműködése. A szakreferens hangsúlyozta, hogy az alkalmazott mechanizmus célja az európai szolidaritás és a határokon átívelő segítségnyújtás megvalósítása három fő területen: megelőzés, felkészülés és beavatkozás. A cél a katasztrófába beavatkozó képesség javítása terepgyakorlatokkal, tréningekkel és szakértőcsere révén. A polgári védelem alacsony költségvetéssel működik, mivel a segítséget az egyik tagállam nyújtja a másoknak, azonban a Szakértőcsere Programot nem használják ki eléggé. Haranghy Csaba, a Fővárosi Vízművek Zrt. vezérigazgatója hangsúlyozta, hogy a projekt nagyjelentőségű a Fővárosi Vízművek számára és reményét fejezte ki, hogy a projekt során kialakult szakmai kapcsolatok még hosszú évekig megmaradnak, összehozva a különböző országokat, szükség esetén jelentősen megkönnyítve az együttműködést.

A plenáris ülést követően a résztvevők három csoportba lettek osztva: Vezetés-irányítási Munkacsoport; Támogató-logisztikai Munkacsoport és Művelési Munkacsoport. A munkacsoportok programja egész nap és az 1. munkaműhely második napján is tartott. A munkacsoport metodológiáját úgy állították össze, hogy végigmentek egy előre összeállított kérdés-soron. A lista 10 előzetesen megfogalmazott kérdést, valamint a munkacsoport üléseken felmerült ad hoc témákat tartalmazott. 4 ország és 5 szervezet volt jelen, az értekezleten összehasonlító megközelítést alkalmaztak. A részt-

vevők célja az volt, hogy megismerjék egymást és partnerszervezeteiket, a jogi, humán és műszaki lehetőségeket és korlátokat, illetve a tapasztalataik mélységét.

Az 1. Munkaműhely második napjának végén a résztvevők egy záró plenáris ülést tartottak, ahol a három Munkacsoport bemutatta az alábbi eredményeit:

- Kapcsolattartó a terepen állandó jelleggel. Ha minden más kudarcot vall, lennie kell egy készenléti tervnek. Ebben legyen egy kapcsolattartó, aki beszél a helyi nyelvet, állandóan a terepen tartózkodik, és katasztrófa esetén 24 órában, a hét minden napján hívható.
- Kommunikációs hiba. Előfordulhat, hogy a normál mobilhálózatok nem működnek. Speciális telefonokra van szükség.
- Dokumentum sablonok (Templates) azonos struktúrában minden országban, hasonlóan a vezetői engedélyhez.
- Fogadó nemzet versus tranzitnemzet. A tranzitnemzet is nagyon fontos lehet.
- Esemény parancsnok: döntéshozó a terepen.
- Rendőrség a katasztrófaterületre való belépést ellenőrzi.
- Káosz versus rend. Katasztrófa helyzet esetén a káosz és a rend között vagyunk. Jobban is csinálhatnánk, a rendteremtésen kívül közösségépítő tapasztalatra is törekedhetnénk. Egy katasztrófa akár egy nemzet „legszébb órája” lehet, ezért lehetőségként kell rá tekintenünk, nem csak fenyegetésként. Az eseményekre visszatekintve a közösség, az ország, a régió és akár egész Európa is büszke lehet a jól levezényelt védekezésre, erőt meríthet a jól végzett munkából, erősödhet a közösségi és összetartozás érzés.

2. Munkaműhely

A Víztisztító (WP) és az USAR modulok képességének bemutatása

A második Munkaműhelynek, amelyre Budapesten, 2016. június 29-én és 30-án került sor, a Fővárosi Vízművek Zrt. volt a házigazdája. Az előzetesen várt eredmények:

- A résztvevők ismerjék meg egymás egységeit és képességeit;
- Találjanak fejlesztési lehetőségeket és alternatívákat a képességek bővítésére;
- Fektessék le az egységesítés irányelveit;
- További eredmények a munkaműhelyek jegyzőkönyvei, összefoglaló jelentés (munkacsoportonként) és a SWOT-elemzések.

A Fővárosi Vízművek Zrt. bemutatta a mobil víztisztító (WP) egységét, és meghívta a 2. Munkaműhely résztvevőit a Szentendrei-szigetre egy élő be-

mutatóra. A magyar USAR-csapatot Keresztesy Árpád, az EUWA Projekt Műszaki Vezetője mutatta be. A belgrádi Vízművek is bemutatta képességeit, majd ismertette a 2014-es balkáni árvizeket és a levont tanulságokat, melynek eredményeként hatékonyabb beavatkozó és víztisztításért felelős csapatok alakultak. Szlovákia részletesen bemutatta a terepgyakorlat céljaira szánt fő képességét, a Nagyteljesítményű Vízszivattyú (HCP) egységeit.

Vida Sándorné Balog Katalin százados, az EUWA Értékelési Vezetője ismertette az EUWA 2016 Terepgyakorlat értékelésének szempontjait. Az értékelés kiterjed a Terepgyakorlat során az értékelési csoport által végzett szisztematikus információszerzésre és az információ értékelésére, az egyeztetett módszereket felhasználva, hogy hasznos visszajelzést adjanak a gyakorlat/projekt minden résztvevőjének és befolyással legyenek a gyakorlatok során és a valós helyzetekben jövőben meghozandó döntésekre. Minden Projekt Partnernek ki kell jelölnie egy értékelőt az EUWA 2016 Projekt hátralévő részére.

A plenáris ülést követően megalakultak a speciális munkacsoportok, amelyek a nap további részében dolgoztak, a második napon pedig bemutatták az eredményeiket, többek között a SWOT-elemzést is.

A csoport prezentációk után a résztvevők ellátogattak a Szentendrei-szigetre, hogy megtekintsék a Fővárosi Vízművek Zt. által üzemeltetett Mobil Víztisztító Egység élő bemutatóját.

3. Munkaműhely

A Víztisztító (WP) és USAR egység összehangolása művelet közben a fogadó nemzet támogatásával

A 3. Munkaműhelyre 2016. október 13-án és 14-én került sor a Belgrádi Víz- és Csatornázási Művek vezetésével, melyen jelen voltak Szlovákia, Horvátország, Szerbia és Magyarország képviselői. Az Európai Bizottság új képviselője - Per-Øyvind Semb urat, az „EURBAN Water Aid” projekt szakreferensét felváltó - Arya Honormand szakreferens sajnálatos módon, váratlanul közbejött akadályok miatt, nem tudott részt venni. A budapesti Fővárosi Vízművek Zrt. és a Kassai Vízmű képviselői is jelen voltak, csak úgy, mint a Magyar Vöröskereszt.

A Munkaműhely a 3. Munkaműhely témáinak áttekintésével folytatódott, majd Jackovics Péter ezredes (a Hunor USAR-csapat parancsnoka) részletes prezentációjában ismertette a 3. Munkaműhely céljait és remélt eredményeit:

- Ez egyben egy Gyakorlat Tervező Értekezlet is, a két ilyen tervezett értekezlet közül az első. Ezt már sikeresen lebonyolították.

- A 3. Munkaműhely fő célja a Víztisztító (WP) és a USAR egységek összehangolása művelet közben, a fogadó nemzet támogatásával.
- Előzetesen várt eredmények: A Víztisztító és USAR modulok bevetésének és működtetésének hatékonyabb összehangolása, a Munkaműhely jegyzőkönyve, összefoglaló jelentés (munkacsoportonként), Víztisztító egység – USAR egység közös ellenőrző lista, térinformatikai rendszer (GIS) alkalmazása

Ezzel a plenáris ülés lezárult. A plenáris ülést követően a résztvevők három csoportba lettek osztva: Vezetés-irányítási Munkacsoport, Támogató-logisztikai Munkacsoport és Műveleti munkacsoport. A Munkacsoportok programja a nap végéig tartott. A csoportok prezentációit a Munkaműhely második napjára ütemezték.

A második napon a fő esemény egy szervezett üzemlátogatás volt a Száva folyó mentén található MAKIS víztisztító üzembe. A MAKIS üzemben tartott plenáris ülés második napján minden Munkacsoport bemutatta az eredményeit és prezentációs dokumentumokat készített.

4. Munkaműhely

Validáló munkaműhely

A projekt negyedik és utolsó munkaműhelyét Porec városában, Horvátországban tartották. A Munkaműhely első felében a Munkacsoportok feldolgozták a Terepgyakorlat tanulságait, összeállították a Vészhelyzeti Vízellátás Gyakorlati Kézikönyvének, valamint a vezetés irányítási, a műveleti és támogató-logisztikai Eljárások Ajánlásainak tervezetét. A projekt tapasztalatok alapján a Munkacsoportok további kapcsolattartási és integrációs lehetőségeket kerestek. A Véglegesítő Bizottság (a három munkacsoport vezetőiből alakult ad hoc testület) véglegesítette a Gyakorlati Kézikönyvet és az Ajánlásokat. A Munkaműhely plenáris részében a munkaműhely résztvevőinek bemutatták a véglegesített Vészhelyzeti Vízellátás Gyakorlati Kézikönyvét és az Eljárások Ajánlásait elfogadás céljából.

A Projekt megvalósítása III.

TTE

A Teljes Körű Terepgyakorlat előtt egy kisebb, beltéri gyakorlatot szerveztek Nyíregyházán, Magyarországon, a Teljes Körű Terepgyakorlathoz hasonló árvízi helyzetet szimulálva. A Szimulációs Gyakorlaton a Projekt Partnerek mentőegységeinek tagjai, a víztisztító modulok résztvevői és az európai polgári védelem csapatának tagjai, illetve a nemzeti kapcsolattartók vettek részt. A gyakorlat során szimulálták az EU Polgári Védelmi Mechanizmusának aktiválását, a részt vevő államok által felajánlott egységek és mentőcsapatok riasztását és mozgósítását, illetve azok bevetését és tevékenységét az érintett területen.

A Szimulációs Gyakorlat során a beavatkozó csapatok tagjait két csoportba osztották: Összekötő Tisztek és Csapatok (a Csapatvezetők irányításával). Az egymástól fizikailag elkülönített csapatok szimulálták a helyszínre történő megérkezést. A magyar csapatok Összekötő Tisztjei beágyazódtak a helyi katasztrófavédelmi hatóságba, míg a külföldi beavatkozó egységek Összekötő Tisztjei a helyszíni Műveleti Koordinációs Központba (OSOCC).

Tesztelték a résztvevő szervezetek eljárásait (riasztás, mozgósítás, utazás, határátkelés, a fogadó nemzet támogatása, vezetés-irányítás, demobilizálás), továbbá a kifejlesztett térinformatikai rendszer alkalmazását és annak elemzési eszközeit, valamint egyéb kommunikációs rendszereket. Az alkalmazott térinformatikai rendszert a magyarországi Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság biztosította, melyet a gyakorlat résztvevői arra használták, hogy meglévő kockázatok alapján kiválasszák a helyszínt és megtervezzék a bevetéseket. A Szimulációs Gyakorlat a riasztási és mozgósítási rendszer jelenlegi állapotának tesztelésére is szolgált.

A Projekt megvalósítása IV.

Teljes Körű Terepgyakorlat

Az EUrban Water Aid Projekt csúcspontjaként a négy partnerország különböző egységeinek és szervezeteinek részvételével 2017. április 4–6. között nagyszabású árvízi szimulációs gyakorlatot tartottak Magyarországon. Az öt Projekt Partneren kívül a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság, a Nyír Mentőcsoport és a Magyar Vöröskereszt is részt vett a gyakorlaton.

Szabolcsveresmart és a településhez tartozó Rétközi-tó adott helyet a gyakorlatnak, melynek középpontjában az árvíz által okozott károk elleni védekezés állt. Az árvízi beavatkozó csapatokon kívül az eseményen oktatók, értékelők, szerepjátékosok, gyakorlatirányítók és támogató munkatársak is részt vettek, összesen több mint 300-an. A gyakorlat különböző árvízi beavatkozási technikákból állt, beleértve a vízi mentést, a vízszivattyúzást, a víztisztítást és az árvízvédelmet.

A gyakorlat forgatókönyve szerint az Ukrajnából érkező árhullám, valamint a jelentős mennyiségű csapadék következtében a gát átszakadt és a település víz alá került. A helyi szakemberek erőforrásai és eszközei mellett nemzetközi segítségre is szükség volt. A tavon kis utcákat és épületeket imitáló installációkat alakítottak ki, innen kellett a csapatoknak a katasztrófa áldozatait, állatokat és értékeket kimenteni. A mentőcsapatokon kívül a katasztrófa áldozatainak szerepét játszó statiszták még életszerűbbé tették a gyakorlatot.

FSE

Fotók

Projekt szótár

A Projekt kommunikációs feladatának részeként összeállítottak egy speciális, szakmai szótárt is. A könnyen kezelhető szótár több mint 100 változatot, víztisztítással, illetve katasztrófavédelemmel kapcsolatos kifejezést tartalmaz a négy partnerország nyelvén (magyarul, szlovákul, szerbül, horvátul) valamint angolul, ami a projekt nagyszerű és hasznos vívmánya. A szótár olyan szavakat és kifejezéseket tartalmaz, mint a nyomómagasság, a kártalanítás, az OSOCC (Helyszíni Műveleti Koordinációs Központ) és a műszaki mentés.

A szótár több mint száz szavát az öt Projekt Partner közösen választotta ki olyan témakörök szerint csoportosítva, mint pl. a Műveleti Feltételek és Kitelepülés, Járművek, Berendezések-eszközök, Tárolás és elosztás, Anyagok, Működés, Minőségbiztosítás, Környezetvédelem és Műveletek. A projektszótárt minden Projekt Partner és a Teljes Körű Terepgyakorlat VIP-vendégei is megkapták 2017. áprilisban, a magyarországi Szabolcsveszmaraton.

Kommunikáció

a. Magas Szintű Konferencia

A Teljes Körű Terepgyakorlat harmadik napján a hivatalos záróesemény után tartottak egy Összegző Konferenciát (Hot Was Up Conference) Szabolcsveresmarton, Magyarországon. A konferencia lehetőséget biztosított minden résztvevő szervezetnek a bemutatkozásra és a tapasztalatok megosztására a Teljes Körű Terepgyakorlatról, továbbá elmondhatták, hogy az elmúlt napok mennyire feleltek meg a rendezvénnyel kapcsolatos elvárásaiknak. A konferencia angolul zajlott, a szervezésről a Fővárosi Vízművek Zrt. gondoskodott.

b. Lakossági Tájékoztató Nap

A diák verseny döntőjére a Lakossági Tájékoztató Napján, a Lakossági Fórum részeként került sor.

A döntőt követően Szabolcsveresmart és a környező települések érdeklődő lakossága részére Lakossági Fórumot szerveztek egy kiegészítő prezentációval, amelyet egy vitafórum követett. A Fórumon körülbelül 100–150 fő vett részt. A prezentáció során az érdeklődők megismerhették a Teljes Körű Terepgyakorlatot és a Projektet, illetve felhívák a figyelmüket a Terepgyakorlat fontosságára. A Fórum során volt egy olyan blokk is, ahol a katasztrófavédelmi hatóságok helyi képviselői felfrissítették a lakosság polgári védelmi és árvízvédelmi ismereteit.

c. Diákverseny

A Projekt kommunikációs feladatcsomagjának részeként az FV és az OKF egy 3 fordulós Diákversenyt rendezett Szabolcsveresmart és a környező települések általános iskolai tanulói számára. A két korcsoportot a 3-4., illetve 5-6. osztályos diákok alkották, az elsőben 80, a másodikban 61 résztvevővel. A Diákverseny témája az ivóvíz, a vízvédelem, a katasztrófavédelem és környezetvédelem volt. A legjobb teljesítményt nyújtó diákokat könyv- és sportutalvánnyal, fényképezőgéppel és táblagéppel jutalmazták. A résztvevő iskolák könyvutalványt kaptak, amiért részvételre mozgósították a diákjaikat.

d. A Projekt weboldala

A projekt megvalósításának kezdete óta az EUrban Water Aid weboldala elérhető a <https://www.euwa2016.org/> címen. Az oldal minden releváns információt tartalmaz a Projekttről, a Projekt Partnerekről és a Projekt megvalósítása során történt eseményekről. A weboldalról a fényképek, médiaanyagok, cikkek, illetve a munkaműhelyek dokumentumai is letölthetők. A weboldal a projekt zárását követően még legalább hat hónapig elérhető marad.

EUWA Gyakorlati Kézikönyv ÖSSZEFOGLALÁS

A Vészhelyzeti Vízellátás Gyakorlati Kézikönyve a teljes EUrban Water Aid Projekt egyik legfontosabb eredménye. A címe meglehetősen hosszú:

„A Vészhelyzeti Vízellátás Gyakorlati Kézikönyve, valamint Ajánlások a Vezetés-irányítási, Műveleti és Támogató-logisztikai Eljárásokra vonatkozóan”

A Gyakorlati Kézikönyv a „Együttműködési keretrendszer a vízellátó, egészségügyi és higiénés (WASH), illetve a polgári védelem szervezetei között katasztrófa esetén” című munkacsomag része, amelynek célja a lehetséges kapcsolódási pontok azonosítása a városi kutató és mentő csapatok (USAR), a Nagyteljesítményű Szivattyúkkal (HCP) végzett és a vészhelyzeti ivóvíztisztítás (WP) tevékenységei között, a kooperáció javítása, problémamegoldás és megoldáskeresés ezen modulok hatékony együttes alkalmazására. Ezeket a megoldási lehetőségeket vitatják meg a négy Munkaműhely során, amelyek az EUrban Water Aid Projekt gerincét alkotják. Az összegyűjtött ajánlásokat egy Gyakorlati Kézikönyv formájában adják ki, és azok a zárójelentésben is szerepelnek.

A Gyakorlati Kézikönyv főbb jellemzői:

- A Gyakorlati Kézikönyv tartalmazza az egyes országok árvizekkel és vízellátással kapcsolatos hatályos jogszabályainak értékelését, illetve ajánlásokat fogalmaz meg a jogszabályok egységesítésére és harmonizációjára. Arra jutottunk, hogy a résztvevő országok vonatkozó jogszabályai Szerbia kivételével (amely még nem az EU tagja) többnyire összhangban vannak az EU jogszabályaival. A Validálási Munkaműhelyeken össze kellett hasonlítanunk a résztvevő országokat, ha eltéréseket találtunk (főként Szerbia esetében), azt lejegyeztük a Gyakorlati Kézikönyvbe, és ajánlásokat fogalmaztunk meg az egységesítésre és a harmonizációra.
- A Gyakorlati Kézikönyv ezen kívül ajánlásokat is tartalmaz, műveleti és logisztikai szempontú megoldásokat a Terepgyakorlat során felmerült problémákra.
- A horvátországi Porec városában megrendezett 4. „Validáló” Munkaműhely célja a Gyakorlati Kézikönyv összeállítása, véglegesítése és jóváhagyása volt. A Munkaműhely során az értékelési csoport vezetője jelentést tett a terepgyakorlat eredményeiről. A Gyakorlati Kézikönyv tartalmazza az értékelők által azonosított előrelépéseket.